

نظام اجتماعی

۷. قیام در برابر ظلم

شایسته است مسلمان ضد ستم قیام کند و این از مهم ترین آموزه های دینی به شمار می آید و قیام سالار شهیدان تاریخ بشر، حضرت امام حسین (ع) در برابر ستم امویان ناپاک از نمونه های بارز آن است. آن حضرت در این باره خطاب به امت اسلامی چنین فرمود: آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و از باطل خودداری نمی گردد؟ در چنین شرایطی سزاوار است که مؤمن از جانش بگذرد و به دیدار پروردگارش بشتابد. آن حضرت در ادامه می فرماید: آگاه باشید: این ناپاک، پسر ناپاک مرا میان دو چیز (جنگ یا پذیرش ذلت) مخیر گذاشته است؛ اما ذلت از ما بسیار دور است.

تبری از ظالمان و طاغوتیان

تبری از طاغوت از وظایف مسلمانی است. امام باقر (ع) در این باره به یکی از یاران خود فرمود: ای ابا الصباح! از دوستی باطن گرایانه با غیر ما اهل بیت بپرهیز، زیرا هر دوستی با غیر اهل بیت [به نوعی] دوستی با طاغوت است. ابان بن تغلب می گوید: از امام صادق (ع) شنیدم که می فرمود: ای گروه جوانان! از خدا بترسید و دنباله رو این رؤسا (حاکمان بنی عباس) نباشید. آنان را رها کنید تا خوار شوند. آنان را دوست و رازدار خود قرار ندهید که به خدا سوگند ما اهل بیت برای شما از آنان بهتریم.

عدم همکاری با ظالمان

همکاری با ظالمان برای مسلمان روا نیست، حتی اگر ستمگر در کاری به ظاهر عبادی مانند ساختن مسجد وارد شود در این گونه کارها هم از هرگونه همدستی با ستمگر باید پرهیز کرد. امام صادق (ع) فرمود: آنان (ستمگران) را در ساختن مسجد کمک نکنید. زیاد بن ابی سلمه از اصحاب امام کاظم (ع) بدون کسب اجازه از آن حضرت در دستگاه حکومت عباسی وارد شد. حضرت از علت آن پرسید. او گفت: هزینه زندگی من سنگین است، زیرا من جوانمرد و عاقله مند هستم و پس اندازی نیز ندارم. امام کاظم (ع) فرمود: ای زیاد! اگر از کوه بلندی سقوط کنم و بدنم پاره پاره شود، نزد من بهتر است از اینکه با ظالمان همکاری و همراهی کنم، مگر اینکه از این راه غمی را از دل مؤمنی بزدایم یا مؤمن گرفتاری را نجات داده یا بدهکاری او را بپردازم.

صفوان بن مهران یکی دیگر از یاران امام کاظم (ع) بود که کاروان های تجاری داشت و شماری از شترانش را به هارون (خلیفه عباسی) کرایه داده بود. او خود نقل می کند: روزی خدمت امام کاظم (ع) رسیدم. آن حضرت به من فرمود: صفوان! همه کارهای تو نیکو و زیباست، جز یک کار، عرض کردم: فدایت شوم کدام یک؟ فرمود: شترانت را به این مرد (هارون) کرایه داده ای. گفتم: به خدا سوگند! من آن را برای ترویج فسق و فجور و لهو و لعب کرایه نداده ام، بلکه برای زیارت بیت الله است و خود مستقیماً به آن نمی پردازم بلکه غلامانم را همراه او می فرستم. امام کاظم (ع) فرمود: آیا دوست داری هارون و دوستانش زنده بمانند تا کرایه شترانت را بدهند؟ گفتم: آری! آن حضرت فرمود: هرکس بقای ستمکاران را دوست داشته باشد از آنان به شمار می آید و هر که از آنان باشد به آتش دوزخ در می آید.

برگرفته از مفاتیح الحیاة اثر آیه الہ جوادی آملی

معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده فناوری های نوین پزشکی